

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0111/2011

1.4.2011

ZIŅOJUMS

par 2010. gada ziņojumu par kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmu īstenošanu
(2010/2139(INI))

Reģionālās attīstības komiteja

Referents: *Miroslav Mikolášik*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	14
BUDŽETA KOMITEJAS ATZINUMS	18
NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS ATZINUMS	21
VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS	27
RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	31
TRANSPORTA UN TŪRISMA KOMITEJAS ATZINUMS.....	35
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	39

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par 2010. gada ziņojumu par kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmu īstenošanu (2010/2139(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 174. līdz 178. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 31. marta paziņojumu „Kohēzijas politika — 2010. gada stratēģiskais ziņojums par programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā” (COM(2010)0110),
- ņemot vērā 2010. gada 31. marta Komisijas dienestu darba dokumentu, kas pievienots Komisijas 2010. gada 31. marta paziņojumam „Kohēzijas politika — 2010. gada stratēģiskais ziņojums par programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā” (SEC(2010)0360),
- ņemot vērā 2010. gada 25. oktobra Komisijas dienestu darba dokumentu „Kohēzijas politika. Reaģējot uz ekonomikas krīzi, to kohēzijas politikas pasākumu īstenošanas pārskatīšana, kas pieņemti Eiropas ekonomikas atveseļošanās plāna atbalstam” (SEC(2010)1291),
- ņemot vērā 2010. gada 25. oktobra Komisijas dienestu darba dokumentu „Kohēzijas politika. Reaģējot uz ekonomikas krīzi, to kohēzijas politikas pasākumu īstenošanas pārskatīšana, kas pieņemti Eiropas ekonomikas atveseļošanās plāna atbalstam” (SEC(2010)1291),
- ņemot vērā 2008. gada 14. novembra Komisijas dienestu darba dokumentu „Reģioni 2020. gadā — ES reģionu nākotnes problēmu novērtējums” (SEC(2008)2868),
- ņemot vērā Eiropas Komisijas paziņojumu „Eiropa 2020 — Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”(COM(2010)2020),
- ņemot vērā Eiropas Komisijas paziņojumu „Reģionālā politika, kas veicina ilgtspējīgu izaugsmi Eiropā līdz 2020. gadam” (COM(2011)0017),
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu¹,
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 8. decembra Regulu (EK) Nr. 1828/2006, kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu², un jo īpaši tās 7. pantu,

---

¹ *OV L 210, 31.7.2006., 25. lpp.*

² *OV L 371, 27.12.2006., 1. lpp.*

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 6. maija Regulu (EK) Nr. 397/2009, ar ko Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu groza attiecībā uz mājokļu energoefektivitātes un atjaunojamas enerģijas ieguldījumu atbilstību¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 19. maija Regulu (ES) Nr. 437/2010, ar ko Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu groza attiecībā uz nelabvēlīgos apstākļos esošu kopienu atbalstam paredzētas mājokļu intervences atbilstību²,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 6. oktobra Lēmumu par Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādņēm (2006/702/EK)³,
- ņemot vērā tā 2009. gada 24. marta rezolūciju par Struktūrfondu regulas 2007.–2013. gada plānošanas periodam īstenošanu — pārrunu rezultāti saistībā ar valstu kohēzijas politikas stratēģijām un rīcības programmām⁴,
- ņemot vērā 2010. gada 20. maija rezolūciju par pētniecībai un inovācijai paredzēto fondu sinerģiju īstenošanu Regulā (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un attīstībai pilsētās un reģionos, kā arī dalībvalstīs un Eiropas Savienībā⁵,
- ņemot vērā 2010. gada 14. decembra rezolūciju par patiesas teritoriālās, sociālās un ekonomikas kohēzijas sasniegšanu Eiropas Savienībā — nepieciešams priekšnoteikums pasaules mēroga konkurētspējai⁶,
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 28. februāra informatīvo dokumentu Nr. 1 „Rezervēšana” (COCOF/2007/0012/00),
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 18. maija informatīvo piezīmi „Indikatīva dalībvalstu 2009. gada stratēģisko ziņojumu struktūra” (COCOF 09/0018/01),
- ņemot vērā 2010. gada 14. jūnijā Ārlietu padomes pieņemtos Padomes secinājumus par Komisijas 2010. gada stratēģisko ziņojumu par kohēzijas politikas programmu īstenošanu,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2010. gada 1.–2. decembra atzinumu par dokumentu „Kohēzijas politika — 2010. gada stratēģiskais ziņojums par programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā” (CdR 159/2010),
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2010. gada 14. jūlija atzinumu par tematu “Kā veicināt efektīvu partnerību kohēzijas politikas programmu pārvaldībā, pamatojoties uz 2007.–2013. gada cikla labu praksi” (ECO/258),

---

¹ *OV L 126, 21.5.2009., 3. lpp.*

² *OV L 132, 29.5.2010., 1. lpp.*

³ *OV L 291, 21.10.2006., 11. lpp.*

⁴ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0165.

⁵ Pieņemtie teksti, P6_TA(2010)0189.

⁶ Pieņemtie teksti, P7_TA-PROV(2010)0473.

- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas atzinumu un Budžeta komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas un Transporta un tūrisma komitejas atzinumus (A7-0111/2011),
- A. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantu, lai sekmētu visas Savienības saskaņīgu attīstību, Savienībai ir jāizstrādā un jāīsteno tādi pasākumi, ar kuriem tiek stiprināta tās ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija, un jo īpaši ir jācenšas mazināt atšķirības dažādu reģionu attīstības līmenī un novērst atpalicību tādos mazattīstītos reģionos kā lauku apvidi, teritorijas, kuras skārušas industriālas pārmaiņas, kā arī reģioni, kas cieš no smagām un pastāvīgām dabas vai demogrāfiskām problēmām, un tā kā ir jāņem vērā stratēģija „Eiropa 2020”, lai panāktu, ka ES izveidojas vieda, ilgtspējīga un integrējoša ekonomija;
  - B. tā kā kohēzijas politikai ir izšķiroša nozīme, lai pilnībā sasniegtu „ES 2020” mērķus, jo īpaši nodarbinātības un sociālo jautājumu jomā, visos pārvaldes līmeņos un visos ģeogrāfiskajos apgabalos;
  - C. tā kā Padomes Regulā Nr. 1083/2006 (turpmāk „pamatregula”), Kopienas kohēzijas stratēģiskajās pamatnostādņēs (turpmāk „stratēģiskās pamatnostādnes”), dalībvalstu stratēģiskajā ietvardokumentā (DSID) un darbības programmās (DP) ir paredzēta un uzsvērtā kohēzijas politikas stratēģiskā dimensija, ar kuru nodrošina Eiropas Savienības prioritāšu — uzlabot Eiropas un tās reģionu pievilcīgumu investīcijām un darbam, veicināt zināšanas un ar izaugsmi saistītās inovācijas, palielināt darbavietu skaitu un kvalitāti — saskaņotību;
  - D. tā kā stratēģisko ziņojumu sniegšanas prakse ir jauns kohēzijas politikas instruments, ko kā instrumentu stratēģisko pamatnostādņu īstenošanas novērtēšanai ar pamatregulu ievieša pašreizējā plānošanas periodā, lai palielinātu kohēzijas politikas stratēģisko saturu un sekmētu tās pārredzamību un atbildību, un tā kā, veidojot plānus nākamajam plānošanas periodam, ir jāmacās no iegūtās informācijas un pieredzes;
  - E. tā kā Lisabonas prioritāšu iezīmēšanas gaitā tika noteiktas apakš kategorijas 86 prioritārajām shēmām, par kurām vienošanās bija panākta iepriekš, padarot tās par konkrētām prioritātēm Lisabonas Izaugsmes un nodarbinātības programmā, un tā kā konverģences mērķreģioniem par iezīmētām prioritātēm tika noteiktas 47 prioritāras jomas, taču attiecībā uz reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības mērķreģioniem tika iezīmētas tikai 33 prioritāras jomas;
  - F. tā kā attiecībā uz 2009. gada stratēģiskajiem ziņojumiem Komisija un dalībvalstis vienojās apmainīties ar datiem tikai par katra mērķa prioritārajām jomām, nosakot, ka datu ieguves brīdis ir 2009. gada 30. septembris, un tajā laikā dalībvalstis jau izjuta ekonomikas krīzes sekas, turklāt dažas saskārās ar grūtībām jau plānošanas perioda sākumā, un tā kā tādēļ pastāv cerība, ka no 2012. gada stratēģiskā ziņojuma būs iespējams iegūt informatīvākus datus;
  - G. tā kā Eiropas reģionu ekonomikas, sociālā un vides situācija vēl aizvien ir ārkārtīgi

atšķirīga, kas daļēji izskaidrojams ar iepriekšējām divām paplašināšanās kārtām, daļēji — ar tiešu globālās finanšu un ekonomikas krīzes ietekmi, neraugoties uz to, ka iepriekšējo desmit gadu laikā atšķirības bija mazinājušās, pateicoties aktīvai kohēzijas politikas īstenošanai, kas ir būtiski svarīga konkurētspējas un ekonomikas izaugsmes nodrošināšanai un ņem vērā reģionu specifisko situāciju;

- H. tā kā kohēzijas politika ir bijusi Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna pamatelements, pierādot to, cik liela nozīme ir struktūrfondi, kas kalpo par stimulu ekonomikai, īpaši mazajiem uzņēmumiem, ilgtspējai un energoefektivitātei, un tā kā Komisijai tika lūgts 2010. gadā sagatavot ziņojumu par to, kā sokas ar tādu pasākumu īstenošanu, kuri pieņemti, Eiropai reaģējot uz krīzi,
1. atzinīgi vērtē Komisijas stratēģisko ziņojumu par struktūrfondu līdzfinansēto kohēzijas politikas programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā; pauž atzinību dalībvalstīm par to centieniem sagatavot pirmos valstu stratēģiskos ziņojumus, kas izrādījušies vērtīgs informācijas avots par projektu īstenošanu;
  2. norāda, ka, veicot salīdzinošo analīzi, jāņem vērā, ka piecas dalībvalstis ieguvušas datus vēlāk par pārējām, bet viena — agrāk par pārējām; uzskata, ka būtu pareizāk salīdzināt atsevišķu dalībvalstu panākto progresu ar ES vidējo progresu līmeni;
  3. uzskata, ka pārredzamība līdzekļu sadales procesā veicina pareizu īstenošanu un ir svarīgs priekšnoteikums vispārējo kohēzijas politikas mērķu sasniegšanai, tādēļ tā būtu jāpalielina visos īstenošanas posmos; uzskata, ka arī turpmāk vajadzētu publiskot saņēmēju sarakstus, īpaši internetā, jo tas ir efektīvs līdzeklis pārredzamības nodrošināšanai; uzskata, ka Kopienas stratēģisko pamatnostādņu izvirzīšana un jaunā instrumenta — stratēģiskās ziņošanas — ieviešana ir palielinājusi pārskatabildību politikas mērķu sasniegšanā; tādēļ prasa rīkot regulāras politiskas debates, lai uzlabotu kohēzijas politikas pārredzamību, atbildību un tās ietekmes novērtēšanu.

Īstenošana

4. norāda, ka saskaņā ar ziņojumiem atlasīto projektu finansiālā vērtība ir 93,4 miljardi eiro, kas ir 27,1 % no pašreizējā periodā pieejamajiem ES resursiem, un ka šis vidējais rādītājs aptver visus trīs kohēzijas politikas mērķus un iezīmētās Lisabonas kategorijas, un norāda uz Kopienas stratēģisko pamatnostādņu īstenošanas progresu; tomēr uzsver, ka progress dažādās valstīs un dažādās jomās ir ļoti atšķirīgs — 9 dalībvalstīs projektu atlases kopējais īpatsvars pārsniedz 40 %, bet 4 dalībvalstīs tas ir zemāks par 20 %;
5. atkārtoti pauž gandarījumu par dalībvalstu paveikto Lisabonas programmas mērķu sasniegšanai paredzētā finansējuma apgūvē, kas ir 65 % no pieejamā finansējuma konverģences reģioniem un 82 % no pieejamā finansējuma reģionālajai konkurētspējai un nodarbinātībai reģionos, pārsniedzot sākotnēji pieprasītos līmeņus; ar gandarījumu norāda, ka saskaņā ar ziņojumiem iezīmētajiem Lisabonas projektiem kopā ir piešķirti 63 miljardi eiro un ka iezīmēto Lisabonas projektu atlases tempi ir tādi paši vai pat nedaudz ātrāki nekā citiem pasākumiem, tādēļ mudina dalībvalstis arī turpmāk paredzēt līdzekļus projektiem, ar kuriem tiek atbalstīta stratēģijas „Eiropa 2020” īstenošana;
6. norāda, ka starp Kopienas kohēzijas pamatnostādņu (KKP) jomām vislabākie rādītāji ir

teritoriālās dimensijas jomā (30 %), virs vidējā līmeņa ir pamatnostādne „Uzlabot zināšanas un jauninājumus izaugsmes sekmēšanai”, taču pārējām divām pamatnostādnēm rādītāji nepārsniedz 27,1 %, norāda turklāt, ka atlases tempi iezīmētajiem Lisabonas projektiem virs vidējā rādītāja ir gan konverģences, gan reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības mērķiem, taču Eiropas teritoriālās sadarbības mērķim rādītājs ir tikai 20,5 %; pauž nožēlu, ka visām dalībvalstīm nav sasniegumu un rezultātu indikatoru, tādēļ politikas īstenošanas analīzei, kas iekļauta stratēģiskajā ziņojumā, ir bijuši nopietni ierobežojumi; tādēļ aicina Komisiju pārskatīt administratīvās ziņojumu sniegšanas prasības un aicina dalībvalstis disciplinētāk sniegt datus par programmu īstenošanu;

7. ņemot vērā ekonomikas krīzi un pieaugošo bezdarba līmeni, atzinīgi vērtē panākumus, kas jau gūti, īstenojot projektus saistībā ar pamatnostādni „Vairāk un labākas darba vietas”; tomēr stingri ieteic, lai Komisija ieviestu metodes sadarbībai ar dalībvalstīm, kas atvieglos nepieciešamā finansējuma savlaicīgu mobilizēšanu un efektīvu piešķiršanu, lai nodrošinātu resursu ziņā efektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, integrējošu izaugsmi un tautsaimniecību ar augstu nodarbinātības līmeni, kas nodrošinātu sociālo un teritoriālo kohēziju un nabadzības samazināšanu, kas ir stratēģijas „Eiropa 2020” galvenie mērķi, jo īpaši nodarbinātības un sociālajā jomā, lai veicinātu izaugsmi un produktivitāti, kā arī uzlabotu nodarbinātības rādītājus Eiropā;
8. atzinīgi vērtē to, ka ESF ir sniedzis pienācīgu atbalstu darba tirgus reformu īstenošanai un izrādījies efektīvs instruments, kas darba tirgus politikā palīdz īstenot pāreju no pasīvas politikas uz aktīvu un pat preventīvu politiku; aicina dalībvalstis turpināt īstenot strukturālās reformas, kas nākotnē novērsīs iespējamās darba tirgus krīzes;
9. aicina dalībvalstis panākt progresu tādu līdzfinansētu pasākumu un darbību īstenošanā, kuru mērķis ir reģionālā līmenī atbalstīt darba tirgus, samazinot dzimumu segregāciju, kā arī mazināt nevienlīdzību, piemēram, algu atšķirības vīriešiem un sievietēm un sieviešu nelielo pārstāvību amatos, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu, atvieglojot darba apvienošanu ar ģimenes dzīvi un mudinot atteikties no nestabilām nodarbinātības formām un aizstāt tās ar darbavietām, kurās darbiniekam ir tiesības, jo nestabili nodarbinātības modeļi skar lielu sieviešu īpatsvaru;
10. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot infrastruktūru un pakalpojumus nelabvēlīgos mikroreģionos, kuros ir liela sociāli izstumto kopienu (piemēram, romu) koncentrācija, kā arī nodrošināt infrastruktūras un pakalpojumu pieejamību;
11. uzsver transporta nozīmi teritoriālās, ekonomiskās un sociālās kohēzijas izveidē; pauž bažas par to, ka netiek īstenots plāns ieguldījumiem dzelzceļa nozarē un ka progress šajā jomā ir lēnāks nekā autotransporta nozarē, tādēļ nenotiek pienācīga pāreja uz tādiem transporta veidiem, kas nerada oglekļa emisijas; šajā sakarā uzsver, ka nelīdzsvaroti saplānotie ieguldījumu dažādos transporta veidos nelabvēlīgi ietekmē intermodālas Eiropas transporta sistēmas izveidi, un norāda, ka, turpinoties kavējumiem īstenošanas gaitā, līdzsvara trūkums palielināsies;
12. atgādina, ka aptuveni 23,7 % (82 miljardi eiro) no kohēzijas un struktūrfondu piešķirumiem 2007.–2013.gadam ir paredzēti transportam, bet tikai puse no šiem līdzekļiem tiks tērēti TEN–T projektiem (17 miljardi eiro TEN–T prioritārajam tīklam un 27,2 miljardi eiro vispārīgajai daļai), otru pusi paredzot ieguldījumiem valsts, reģionālos

un vietējos projektos, kuri nav norādīti *TEN-T* kartēs; uzsver, ka kohēzijas fondu un struktūrfondu piešķirumi transportam ir sadalīti pa transporta veidiem un transporta tīkliem, pietiekami neņemot vērā Eiropas Savienības mērķus;

13. saistībā ar teritoriālo sadarbību vērš uzmanību uz to, ka bieži kavējas pārrobežu projektu un projektu dzelzceļa nozarē uzsākšana, un uzsver *TEN-T* tīkla Eiropas pievienoto vērtību, kas ir īpaši skaidri izteikta projektu pārrobežu sadaļās un šo sadaļu kopsakarā ar valstu autoceļu tīklu, dzelzceļa tīklu un iekšējo ūdensceļu projektiem; tādēļ ierosina sistemātiski veidot kopējas platformas apmaiņas ar labas prakses piemēriem, kas sagrupēti pēc sociāli ekonomiskajiem, ģeogrāfiskajiem, demogrāfiskajiem un ar kultūru saistītiem kritērijiem;
14. atzinīgi vērtē to, ka programmā ir iekļauti izdevumi investīcijām energoefektivitātes palielināšanai un atjaunojamās enerģijas izmantošanai jaunajās dzīvojamajās mājās un māju projektos nelabvēlīgos apstākļos esošās kopienās, kas daudzos reģionos jau sekmīgi tiek darīti un ko vajadzētu turpināt;
15. aicina vides nozarē, sevišķi transversālās jomās, efektīvāk īstenot programmas, kas nodrošina Eiropas pievienoto vērtību, piemēram, rīcību ar mērķi ierobežot un mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām, ieguldījumus tīrākās tehnoloģijās un tehnoloģijās ar zemu oglekļa emisiju, rīcību gaisa un ūdens piesārņojuma ierobežošanai un bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai, dzelzceļu tīkla paplašināšanu, energoefektivitātes sekmēšanu, jo īpaši celtniecības nozarē, un atjaunojamo energoresursu izmantošanu, tā cenšoties sasniegt stratēģijas „ES 2020” mērķus un veicināt zaļo darbavietu radīšanu un zaļo ekonomiku;
16. aicina vides katastrofu profilaksei un/vai ātrai reaģēšanai uz tām izmantot attiecīgos līdzekļus un aicina dalībvalstis paātrināt līdzekļu ieguldīšanu profilakses pasākumos un rūpniecisku zonu un piesārņotu teritoriju atvēršanā, jo pagaidām šajā ziņā izdarīts maz;
17. pauž nožēlu par kavēšanos projektu atlasē tādās stratēģiskās jomās kā dzelzceļš, atsevišķas investīcijas enerģētikas un vides projektos, digitālā ekonomika, sociālā integrācija, pārvaldība un kapacitātes palielināšana, un aicina rūpīgi izanalizēt kavēšanās iemeslus, vienlaikus aicina dalībvalstis iesaistīt savus reģionus, lai būtu iespējams labāk apzināt jomas, kurās jārīkojas aktīvāk; tajā pašā laikā uzsver, ka ir augsti līdzekļu izmantošanas rādītāji Eiropas teritoriālās sadarbības programmas vides projektiem, un norāda, ka sadarbība šajos projektos nepārprotami ir sniegusi pievienoto vērtību; tomēr uzsver, ka dalībvalstis varētu censties panākt nokavēto jomās, kurās īstenošana ir kavējusies, un ka šajā posmā kavēšanos nevajadzētu uzskatīt par vispārējās kvalitātes rādītāju un attiecināt uz visu plānošanas periodu; tādēļ norāda, ka 2010. gadā, pateicoties cita starpā nesējām izmaiņām tiesību aktos un tam, kad darbības programmas beidzot tika īstenotas pilnā tempā, turklāt Komisija beidzot apstiprināja pārvaldības un kontroles sistēmas, palielinājās līdzekļu apguves spēja un kohēzijas politikas budžeta izpilde;
18. uzskata, ka ir steidzami jāveic korektīvi pasākumi, lai uzlabotu līdz šim vājos rādītājus atsevišķās prioritārās jomās; ierosina rūpīgi analizēt īstenošanas problēmas jomās, kurās kavējas projektu atlasē, un tādēļ aicina dalībvalstis palielināt rīcību, lai uzlabotu projektu atlasīto jomās, kurās ir kavēšanās, un paātrināt visu atlasīto projektu īstenošanu, lai izvairītos no riska nesasnēgt nospraustos mērķus;

19. uzskata, ka atsevišķos gadījumos ātra projektu atlase un īstenošana un labāka piešķirto līdzekļu izmantošana ir īpaši vajadzīga tām darbībām, kuru mērķis ir uzlabot cilvēkkapitālu, uzlabot sabiedrības veselību un sekmēt slimību profilaksi, nodrošināt vienlīdzīgas iespējas, atbalstīt darba tirgus un sekmēt sociālo integrāciju, lai jo īpaši pārvarētu ekonomikas krīzes sekas;
20. uzsver, ka vairākas dalībvalstis ir apstiprinājušas, ka no “iezmēšanas” prasības izrietošā disciplīna ir palielinājusi programmu veidošanas kvalitāti un mērķtiecīgumu; turklāt pilnīgi visas dalībvalstis uzskata, ka labākais veids, kā pārvarēt krīzi, ir saglabāt ar Lisabonas stratēģiju saistītajos valstu stratēģiskajos ietvardokumentos un darbības programmā ietvertās galvenās prioritātes, un atkārtoti apliecināja, ka šajos dokumentos ietvertie vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķi ir svarīgi;

Īstenošanas problēmas

21. uzsver, ka efektīvai projektu atlasei un īstenošanai dažās jomās traucē tas, ka nav attiecīgu priekšnoteikumu, proti, nav vienkāršotu piemērošanas procedūru dalībvalstu līmenī, trūkst skaidru dalībvalstu prioritāšu atsevišķās jomās, ir kavēta ES tiesību aktu savlaicīga pārņemšana, trūkst konsolidētas institucionālās un administratīvās kapacitātes un dalībvalstu sistēmas ir ārkārtīgi birokrātiskas; tādēļ aicina dalībvalstis un reģionus atvieglot politikas īstenošanu, novēršot minētās problēmas un jo īpaši pielāgojot tiesisko regulējumu tādās jomās kā valsts atbalsts, publiskais iepirkums un vides aizsardzības noteikumi, kā arī veikt institucionālās reformas;
22. ar nožēlu atgādina, ka politikas rezultātu sasniegšanu galvenokārt kavē šādi faktori: vēla sarunu beigšana par daudzgadu finanšu shēmu un politikas tiesību aktu paketi, kā rezultātā aizkavējās dalībvalstu stratēģiju un darba plānu izstrāde, pārmaiņas finanšu kontroles noteikumos un dalībvalstu noteiktajos vērtēšanas kritērijos, pārklāšanās ar 2000.–2006. gada perioda slēgšanu un nepietiekami pieejamie dalībvalstu līdzekļi līdzfinansējumam;
23. pauž nožēlu par to, ka, lai gan stratēģiskajā ziņojumā vajadzētu uzsvērt, kā struktūrfondu līdzfinansētās programmas ir palīdzējušas īstenot kohēzijas politikas mērķus, tajā nav visaptverošu datu par reģionālajām atšķirībām līdz 2009. gadam;

Pasākumi saistībā ar ekonomikas krīzi

24. atzinīgi vērtē to, ka ir publicēts Komisijas dienestu darba dokuments „Kohēzijas politika. Reaģējot uz ekonomikas krīzi, to kohēzijas politikas pasākumu īstenošanas pārskatīšana, kas pieņemti Eiropas ekonomikas atveseļošanās plāna atbalstam”; uzsver, ka pārskats galvenokārt balstās uz informāciju, kas sniegta dalībvalstu stratēģiskajos ziņojumos; aicina Komisiju veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis sniedz precīzu informāciju;
25. norāda, ka pašreizējās globālās finanšu un ekonomikas krīzes un ekonomikas lejupslīdes apstākļos ES kohēzijas politika noteikti palīdzēt īstenot Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu, ir lielākais Kopienas investīciju avots ieguldījumiem reālajā ekonomikā un ir pierādījusi, ka spēj elastīgi un pareizi reaģēt uz strauju sociāli ekonomiskās vides pasliktināšanos; uzsver, ka dalībvalstis ir novērtējušas to, ka bija iespējams pielāgot krīzes

pārvarēšanas pasākumus to specifiskajām vajadzībām; tomēr aicina palielināt krīzes novēršanai pieņemto noteikumu elastīgumu un samazināt to sarežģītību un mudina dalībvalstis bez kavēšanās izmantot visus pasākumus, kurus Komisija ir darījusi pieejamus, lai būtu iespējama pienācīga un savlaicīga reaģēšana, ņemot vērā specifiskas vajadzības, un lai būtu iespējams sekmīgi pārvarēt krīzi un panākt stabilu ilgtermiņa attīstību, nostiprinot konkurētspēju, nodarbinātību un Eiropas reģionu pievilcību;

26. uzsver, ka ir svarīgi veikt papildu pasākumus, lai novērstu grūtības novērtēt atsevišķu ar kohēzijas politiku saistīto Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāna pasākumu vispārējo ietekmi, un pauž nožēlu par to, ka tādēļ pārskats var sniegt tikai nelielu ieskatu konkrētos dalībvalstu piemēros; neraugoties uz iepriekš minēto, atzinīgi vērtē labas prakses analīzi un pirmos ziņojumā iekļautos secinājumus;
27. uzsver, ka zīmes, kas liecina par atveseļošanos no krīzes, ir nenozīmīgas un tuvākajos gados Eiropai vajadzēs risināt strukturālās nepilnības, ņemot talkā arī kohēzijas politikas pasākumus un investīcijas jo īpaši tādās jomās kā pētniecība un attīstība, inovācija, izglītība un tehnoloģijas, kas palīdzēs daudzām nozarēm kļūt konkurētspējīgām; tādēļ uzsver, ka ir rūpīgi jāanalizē to pasākumu ietekme, kuru mērķis ir cīnīties pret krīzi, un ka ir jānodrošina struktūrfondu līdzekļu pieejamība, jo tie ir spēcīgs mehānisms, kas var palīdzēt reģioniem veikt ekonomikas un sociālo pārstrukturizāciju un sekmēt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un solidaritāti;

Sinerģiju veidošana un izvairīšanās no reģionālās politikas resursu izkliedes pa nozarēm

28. piekrīt Padomes secinājumos par 2010. gada stratēģisko ziņojumu paustajam viedoklim, ka vienota un integrēta stratēģiskā pieeja struktūrfondu ir radījusi pievienoto vērtību; atgādina, ka katram no fondam sekmīgai darbībai uz vietas specifiskās situācijās ir vajadzīgi savi noteikumi; uzsver arī nepieciešamību pēc krīzes konsolidēt dalībvalstu budžetus un palielināt visu pieejamo finanšu resursu (ES, dalībvalstu, EIB instrumentu) sinerģijas un ietekmi, uzlabojot to koordināciju;
29. uzsver, ka sinerģijas starp struktūrfondu un citiem nozaru politikas instrumentiem, kā arī starp šiem instrumentiem un dalībvalstu, reģionālajiem un vietējiem resursiem ir ārkārtīgi svarīgas un rada vērtīgas saiknes, kas paver iespējas savstarpējam atbalstam, ilgtspējīgai programmu īstenošanai un teritoriālās kohēzijas panākšanai; uzsver, ka periodā no 2007. līdz 2013. gadam kohēzijas politikai atvēlētie līdzekļi ļauj tai veidot labāku sinerģiju ar pētniecības un inovācijas programmām; uzsver, ka struktūrfondu varētu izmantot pētniecības infrastruktūras uzlabošanai, nodrošinot tādu izcilības līmeni, kāds vajadzīgs, lai būtu iespējams piekļūt pētniecībai atvēlētajiem līdzekļiem; uzsver arī priekšrocības, ko rada sinerģija starp ERAF, ESF un ELFLA; norāda, ka pieredze nepārprotami rāda, ka ESF finansēto programmu sekmīga īstenošana ir būtiski svarīga ERAF finansēto ekonomikas pasākumu efektivitātes palielināšanai; tādēļ atgādina, ka starpnozaru finansēšanas potenciāls pagaidām vēl nav pilnībā izmantots; saistībā ar nākamo stratēģisko ziņojumu aicina Komisiju pievienot atsauci uz struktūrfondu savstarpējo sadarbību, kā arī struktūrfondu sadarbību ar citiem ES finanšu instrumentiem;

Pārraudzība un novērtēšana

30. uzsver, ka tehniskā palīdzība, pārraudzība un novērtēšana stimulē atziņu gūšanu, īstenojot

politiku, un kopā ar efektīvu finanšu kontroli tie kļūs par stimulu izpildes kvalitātes palielināšanai;

31. pauž nožēlu par to, ka tikai 19 dalībvalstis sniedza informāciju par pamatrādītājiem un ka tādēļ pagaidām nav iespējams izveidot pirmo skaidro, visu ES aptverošo ainu par politikas ietekmi dalībvalstīs; apņēmīgi mudina dalībvalstis izmantot pamatrādītājus, veidojot nākamos stratēģiskos ziņojumus 2012.–2013. gadā; aicina Komisiju iejaukties un sniegt atbalstu dalībvalstīm un reģioniem, lai tie varētu laikus iegūt visaptverošus un pilnīgus datus;
32. uzsver, ka Komisijai ir jānodrošina efektīva un nepārtraukta uzraudzība un kontroles sistēmas, lai uzlabotu struktūrfondu īstenošanas sistēmas pārvaldību un efektivitāti; aicina Komisiju palielināt dalībvalstu progresu uzraudzības saskaņotību un kvalitāti, izvirzot obligātu prasību nākamā plānošanas perioda dalībvalstu stratēģiskajos ziņojumos izmantot pamatrādītāju kopumu, kas atvieglo salīdzināšanu un koncentrēšanos uz rezultātiem, un aicina Komisiju nodrošināt precīzākas norādes ziņojumu izstrādei;

Laba prakse

33. uzskata, ka ir jāuzsver laba prakse un savstarpēja mācīšanās politikas īstenošanā un jāveicina apmaiņšanās ar to, vienlaikus palielinot jo īpaši vietējo un reģionālo iestāžu administratīvo kapacitāti, lai palielinātu iedarbīgumu un efektivitāti un palīdzētu izvairīties no iepriekš pieļautajām kļūdām;
34. mudina publiskot informāciju par dalībvalstu ziņojumos iekļautu labu praksi, piemēram, pamatrādītāju izmantošanu, ziņošanu par rezultātiem un sasniegumiem, ziņošanu par sinerģijām starp dalībvalstu un ES politiku, publisku apspriežu rīkošanu un apspriedēm ar ieinteresētajām pusēm, ziņojumu iesniegšanu dalībvalstu parlamentiem atzinumu sniegšanai un ziņojumu publicēšanu valdību mājaslapās, raugoties, lai visos ziņojumos būtu lietota skaidra un precīza terminoloģija, jo šāda prakse uzlabo ziņošanas kvalitāti un palielina ieinteresēto pušu iesaistīšanos projektu īstenošanā dalībvalstīs; uzstāj uz to, lai reģioni, kuros ir zemāks līdzekļu izmantošanas līmenis vai programmu finansējuma izmantošanas efektivitāte, mācītos no reģioniem ar labu praksi;
35. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir noteikusi, kā dalībvalstu, reģionālās un pašvaldību iestādes var saskaņot savas darbības programmas ar stratēģijas „Eiropa 2020” ilgtspējīgas izaugsmes mērķiem un kā šajā plānošanas periodā iespējams orientēt labu praksi uz viediem izaugsmes mērķiem; aicina dalībvalstis rīkoties nekavējoties, vairāk līdzekļu investēt ilgtspējīgā attīstībā un viedā izaugsmē, sociālajā integrācijā un dzimumu līdztiesībā darba tirgos un izmantot līdzekļus efektīvāk; aicina Komisiju sākt diskusijas, lai turpinātu apspriest, kā pašreizējā periodā (2007–2013) kohēzijas politika var atbalstīt un veicināt stratēģijas „Eiropa 2020” mērķu sasniegšanu;

Secinājumi un ieteikumi

36. uzsver to, ka MVU var būt inovatīvi tautsaimniecības dalībnieki un uzsver nepieciešamību attīstīt šo segmentu, cita starpā, īstenojot Mazās uzņēmējdarbības aktu, atvieglojot MVU piekļuvi finansējumam un darbības kapitālam un mudinot MVU iesaistīties inovatīvos projektos, lai tādējādi palielinātu to konkurētspēju un iespējas

- palielināt nodarbinātību; uzsver, ka ir iespējams gūt daudz sociālu un ekonomisku priekšrocību no vietēja un reģionāla līmeņa sadarbības starp valsts iestādēm, MVU, uzņēmējdarbības tīkliem, pētniecības institūtiem un kopām, kā arī no efektīvas esošo resursu izmantošanas, tostarp, izmantojot finanšu vadības instrumentus (*Jeremie*) kā MVU kapitāla palielināšanas elementu; neraugoties uz iepriekš minēto, uzsver, ka attiecībā uz kredītu finansēšanu juridiskā noteiktība ir jāpalielina tādā veidā, lai finanšu starpnieki un bankas var radīt apstākļus inovatīviem finanšu instrumentiem, kas var turpināt darboties visu plānošanas perioda laiku;
37. pauž ciešu pārliecību, ka laba pārvaldība Eiropas, dalībvalstu, reģionālajā un pašvaldību līmenī un dažādu valdības līmeņu efektīva sadarbība ir būtiski svarīga, lai nodrošinātu kvalitatīvu lēmumu pieņemšanas procesu, stratēģisko plānošanu, uzlabotu struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu apguves spēju un līdz ar to sekmīgu un efektīvu kohēzijas politikas īstenošanu; mudina Komisiju un dalībvalstis nostiprināt un mobilizēt vairāk līmeņu pārvaldību atbilstīgi Līgumam un subsidiaritātes un partnerības principiem; tādēļ uzsver to, ka liela nozīme ir patiesas vertikālās un horizontālās partnerības stratēģijai, ierosina novērtēt partnerību līdzdalības kvalitāti un atgādina, ka partnerību gadījumā procesi var kļūt vienkāršāki, tas īpaši attiecas uz projektu atlases procedūru; aicina dalībvalstis, nosakot investīciju prioritātes, jau procesa sākumā un visā lēmumu pieņemšanas procesā iesaistīt zemākos dalībvalstu līmeņus, kā arī iekļaut tos un pilsoniskās sabiedrības un kopienu pārstāvjus programmu īstenošanā; tādēļ ierosina katrā dalībvalstī izstrādāt „Teritoriālo pašvaldību un reģionālo iestāžu paktu par stratēģiju „Eiropa 2020””;
38. uzskata, ka ES un dalībvalstu noteikumu un procedūru vienkāršošanai vajadzētu veicināt ātru līdzekļu sadali un maksājumu veikšanu, tādēļ tā būtu jāturpina un tās rezultātā vajadzētu izveidot labākus ES un dalībvalstu noteikumus periodam pēc 2013. gada, lai neradītu pārāk lielas grūtības līdzekļu saņēmējiem; uzskata, ka reģionālo politiku vajadzētu vairāk pielāgot tās lietotāju vajadzībām un ka vienkāršošanai vajadzētu samazināt nevajadzīgus administratīvos šķēršļus un izmaksas, kā arī citus šķēršļus, kas kavē politikas mērķu īstenošanu, vajadzētu izvairīties no pašreizējās administratīvās prakses maldinošas un maldīgas interpretācijas un vajadzētu panākt elastīgāku projektu pārvaldību, sinhronizēt kontroles mehānismus un palielināt politikas efektivitāti; pauž nožēlu par to, ka pārāk lielas birokrātijas, pārāk sarežģīto noteikumu, kas bieži tiek mainīti, un saskaņotu procedūru neesamības dēļ daudz līdzekļu paliek neizmantoti; uzskata, ka jānodrošina līdzsvars starp noteikumu un procedūru vienkāršošanu un to stabilitāti;
39. aicina dalībvalstis un reģionālās iestādes palielināt kapacitātes veidošanu un samazināt administratīvo slogu, lai jo īpaši nodrošinātu projektu līdzfinansēšanu ar dalībvalstu iemaksām, un vajadzības gadījumā nodrošināt finanšu vadības atbalstu, tādējādi palielinot fondu apguvi un izvairoties no turpmākas kavēšanās saistībā ar investīcijām;
40. atbalsta Komisijas izvirzītās idejas par to, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš struktūrfondu apgūšanai, balstoties uz rezultātiem, un uzskata, ka stratēģiskie ziņojumi ir vērtīgs instruments, kas ļauj sekot līdzi īstenošanas gaitai, veido bāzi salīdzinošajiem vērtējumiem un pamatu ES līmeņa diskusijām; lai stratēģiskie ziņojumi būtu kvalitatīvāki un balstīti uz salīdzināmiem un uzticamiem datiem, mudina dalībvalstis izmantot

analītiskāku un stratēģiskāku pieeju un, vienlaikus, veidojot savus ziņojumus, likt lielāku uzsvāru uz mērķiem, rezultātiem un stratēģisko attīstību, kā arī laikus iesniegt precīzu informāciju par pamatindikatoriem un kopīgi nospraustajiem mērķiem; tādēļ uzsver, ka 2013. gada stratēģiskajam ziņojumam vajadzētu būt orientētam uz rezultātiem un tajā būtu jāliek lielāks uzsvārs uz kohēzijas politikas programmu, tās sasniegumu, rezultātu, agrīnās ietekmes un efektivitātes analīzi, nevis jāsniedz liels daudzums statistikas datu;

41. aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot 2007.–2013. gada finanšu plāna termiņa vidusposma pārskata un kohēzijas politikas sniegtās iespējas, lai 2011.–2013. gada laikposmā palielinātu Eiropas līdzekļu apguvi;
42. aicina ES iestādes un dalībvalstis, gatavojoties nākamajai sarunu kārtai par kohēzijas politikas nākotni, veicināt straujāku tādu svarīgu dokumentu kā daudzgadu finanšu shēma un regulas pieņemšanu, lai nākamajā plānošanas periodā izvairītos no uzsākšanas grūtībām;
43. aicina Komisiju nodrošināt, ka turpmāk kohēzijas politikai būs pienācīgi finanšu resursi; uzskata, ka kohēzijas politiku nedrīkst uzskatīt tikai par instrumentu nozaru politikas mērķu sasniegšanai, jo tā pati par sevi ir Kopienas politika ar ievērojamu pievienoto vērtību un savu *raison d'être*, kas ir ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija; tādēļ uzsver, ka kohēzijas politikai arī turpmāk vajadzētu būt neatkarīgai un nevajadzētu mainīt tās pašreizējo pamatojumu un principus, izklieidējot reģionālās politikas resursus pa nozarēm;
44. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstīm.

PASKAIDROJUMS

Ievads

Īstenošanas ziņojumos analizēta ES tiesību aktu transponēšana Savienības dalībvalstu tiesību aktos un to īstenošana un piemērošana dalībvalstīs. Kohēzijas politikas gadījumā tiesiskais regulējums ietver tieši piemērojamās regulas.

Pēc Komisijas paziņojuma „Kohēzijas politika — 2010. gada stratēģiskais ziņojums par programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā” publicēšanas Eiropas Parlaments beidzot var veikt pirmo īsto rīcības programmu īstenošanas analīzi.

Ziņojumā analizēts, vai dalībvalstis ir pienācīgi piemērojušas tiesību aktus un kā dalībvalstis, īstenojot savus valstu stratēģiskos ietvardokumentus un darbības programmas, ir sapratušas un ievērojušas Kopienas stratēģiskās pamatnostādnes.

Ziņojums izstrādāts, galvenokārt pamatojoties uz šādiem diviem dokumentiem: *Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Revīzijas palātai „Kohēzijas politika — 2010. gada stratēģiskais ziņojums par programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā”* (turpmāk „stratēģiskais ziņojums”) un *Komisijas dienestu darba dokuments*, kas pievienots paziņojumam.

Vispārīga informācija

Stratēģisko ziņojumu sniegšana ir jauns kohēzijas politikas aspekts, kas ar pamatregulu tika ieviests pašreizējā plānošanas periodā kā instruments stratēģisko pamatnostādņu īstenošanas novērtēšanai. Saskaņā ar Padomes Regulas Nr. 1083/2006 (pamatregula) 36. apsvērumu to mērķis ir palielināt kohēzijas politikas stratēģisko saturu un sekmēt kohēzijas politikas pārredzamību, integrējot to Kopienas prioritātēs.

Šīs pašas regulas 29. panta 2. punkts, 30. panta 1. punkts un 2. punkts nosaka tiesisko pamatu stratēģiskajiem ziņojumiem. Saskaņā ar minēto regulu dalībvalstīm bija jāiesniedz pirmais savas valsts stratēģiskais ziņojums ne vēlāk kā 2009. gada beigās. Stratēģiskajā ziņojumā iekļautie dati ir balstīti uz dalībvalstu stratēģiskajiem ziņojumiem.

Pamatnovērtējumi

Programmas īstenošana

Pirmām kārtām jānorāda, ka Komisija un dalībvalstis ir vienojušās apmainīties ar datiem par 2009. gada dalībvalstu stratēģiskajiem ziņojumiem, par datu ieguves periodu nosakot 2009. gada 30. septembri, taču dažas dalībvalstis datus ieguvušas citos datumos. Līdz ar to, veicot salīdzinošo analīzi, ir jāņem vērā, ka pastāv vairāku mēnešu atšķirība, kas var ietekmēt norādīto konkrētai nozarei piešķirto līdzekļu kopsummu.

Atlasīto projektu ziņotais finanšu apjoms ir 93,4 miljardi eiro, kas veido vairāk nekā 27,1 % no pašreizējā periodā pieejamajiem ES resursiem. Vidējais rādītājs attiecas uz trim kohēzijas politikas mērķiem, kā arī iezīmēto Lisabonas projektu kategorijām un Kopienas stratēģisko

pamatnostādņu īstenošanas progresu. Saskaņā ar ziņojumiem pavisam iezīmētajiem Lisabonas projektiem ir piešķirtu 63 miljardi eiro un ka Lisabonas projektu iezīmēšanas tempi ir tādi paši vai pat nedaudz ātrāki nekā citiem pasākumiem;

Iepriekš minēto vidējo dalībvalstu progresu var uzskatīt par pietiekamu, jo 2008.–2009. gadā globālās krīzes dēļ strauji pasliktinājās sociāli ekonomiskā situācija un tika reformēta 2007.–2013. gada politika un abiem šiem faktoriem bija liela ietekme uz īstenošanu.

Tajā pašā laikā krīze parādīja, cik liela nozīme ir struktūrfondi, īpaši Eiropas Sociālajam fonds izrādījās ļoti noderīgs instruments smago problēmu risināšanai daudzos reģionos. Pierādījumu tam nodrošina to kohēzijas politikas pasākumu īstenošanas pārskatīšana, kas pieņemti Eiropas ekonomikas atveseļošanās plāna atbalstam (*Komisijas dienestu darba dokuments „Kohēzijas politika. Reaģējot uz ekonomikas krīzi”*), kas balstās galvenokārt uz dalībvalstu stratēģiskajos ziņojumos sniegto informāciju.

Vēl aizvien daudzās jomās ir skaidri saredzamas atšķirības starp mazāk attīstītajiem un vairāk attīstītajiem ES reģioniem un progress dažādās valstīs un pa dažādām jomām ievērojami atšķiras — 9 dalībvalstīs projektu atlases kopējais īpatsvars pārsniedz 40 %, bet 4 dalībvalstīs tas ir zemāks par 20 %. Arī turpmāk ir jāatbalsta mazāk attīstīto reģionu centieni pārvarēt sociāli ekonomiskās grūtības.

Referents uzskata, ka dažās stratēģiskajās jomās ir īpaša kavēšanās ar projektu atlasī. Īpašas tas sakāms par tādām jomām kā (un tajās būtu vajadzīga padziļināta iemeslu analīze): dzelzceļš, atsevišķas investīcijas enerģētikas un vides projektos, digitālā ekonomika, sociālā integrācija, pārvaldība un kapacitātes veidošana.

Tādēļ jāveic papildu pasākumi, lai izvairītos no nevajadzīgas kavēšanās, uzlabotu īstenošanas gaitu un nodrošinātu finanšu disciplīnu. No otras puses, referents uzsver, ka augstāki līdzekļu apguves rādītāji ir Eiropas teritoriālās sadarbības programmu vides projektiem, kas uzskatāma par pozitīvu tendenci, kura liecina par nepārprotamu pārrobežu, starpvalstu un starpreģionālās sadarbības pievienoto vērtību.

Stratēģisko ziņojumu sniegšana

Stratēģisko ziņojumu sniegšana nodrošina savlaicīgu informāciju par visās 27 ES dalībvalstīs panākto progresu programmu īstenošanā, nodrošinot pamatu augsta līmeņa diskusijām, profesionālajam novērtējumam un atziņu gūšanai no politikas īstenošanas, kā arī stimulu izpildes kvalitātes paaugstināšanai.

Neraugoties uz to, pamanītas daži problēmas. Piemēram, tikai 19 dalībvalstīs ziņojumos izmantojušas pamatrādītājus. Tādēļ pagaidām nav iespējams izveidot pirmo skaidro, visu ES aptverošo ainu par politikas ietekmi dalībvalstīs. Referents uzskata, ka nākamo ziņojumu sagatavošanā par 2012.–2013. gadu dalībvalstīm vairāk jāizmanto pamatrādītāji, lai atvieglotu salīdzināšanu ES līmenī. Turklāt, lai progresa uzraudzība kļūtu saskaņotāka un augstvērtīgāka, dalībvalstīm savos ziņojumos vajadzētu palielināt stratēģisko informāciju, bet Komisijai vajadzētu nodrošināt precīzākas pamatnostādnes, lai palielinātu stratēģisko ziņojumu kvalitāti.

Ziņojumu mērķis ir palielināt pārskatatbildību sabiedrības priekšā par politikas sasniegumiem; tādēļ secinājumi ir jādara pieejami plašākai sabiedrībai. Jāsekmē arī pieredzes apmaiņa, lai dalībvalstis varētu gūt labumu no labas prakses piemēriem un sniegt ieguldījumu pozitīvu rezultātu sasniegšanā. Referents uzsver, ka ziņošanas kvalitāti uzlabotu un ieinteresēto pušu iesaistīšanos projektu īstenošanā dalībvalstīs palielinātu šādi labas prakses aspekti:

- pamatrādītāju izmantošanu,
- ziņošana par sasniegumiem un rezultātiem,
- ziņošana par sinerģijām starp dalībvalstu un ES politiku,
- publiskas apspriedes un apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm,
- ziņojumu sniegšana dalībvalstu parlamentiem atzinuma sagatavošanai un ziņojumu publicēšana valdību mājaslapās.

Referenta pārdomas un secinājumi

Kohēzijas politika aizvien izrādās svarīga, jo tā veicina sociāli ekonomiskās vides uzlabošanu. Dalībvalstis uz jaunajām prasībām ir reaģējušas pozitīvi un izrāda progresu kohēzijas politikas mērķu sasniegšanā, par ko liecina fakti un skaitļi dalībvalstu ziņojumos, kaut arī pastāv zināms raksturīgs neviendabīgums valstu un reģionu līmenī. Kohēzijas politika ir ilgtermiņa mehānisms, un lielākā daļa rezultātu ir redzami vēlākos plānošanas perioda posmos. Kopaina par 2007.–2013. gada plānošanas periodu būs redzama tikai 2015. gadā — divus gadus pēc otrā stratēģiskā ziņojuma, jo atsevišķas valstis piešķirtos līdzekļus varēs izmantot vēl divus gadus pēc 2013. gada.

Referents vērš uzmanību uz to, ka atsevišķās jomās efektīvu projektu atlasī un īstenošanu traucē daudzi faktori, piemēram, vēla sarunu pabeigšana par daudzgadu finanšu shēmu un politikas tiesību aktu paketi, kā rezultātā aizkavējās dalībvalstu stratēģiju un darba plānu izstrāde, izmaiņas finanšu uzraudzības noteikumos, pārāk maz dalībvalstu resursu, kas ir pieejami projektu līdzfinansēšanai, kā arī tas, ka atsevišķās jomās trūkst skaidru dalībvalstu prioritāšu un ir pārāk maza iestāžu administratīvā kapacitāte. Šīs problēmas ir steidzami jārisina gan ES, gan dalībvalstu līmenī. Dalībvalstīm vajadzētu arī paātrināt un atvieglot struktūrfondu izmantošanu un jo īpaši veikt koriģējošus pasākumus tajās jomās, kurās ir zemi izpildes rādītāji, lai izvairītos no tā, ka rezultāti netiek sasniegti noteiktajā termiņā.

Protams, svarīgākie priekšnoteikumi vispārējo kohēzijas politikas mērķu sasniegšanai ir stingra finanšu disciplīna un pārredzama līdzekļu piešķiršanas procedūra. Stratēģiskā ziņošana ir jauns instruments, kas varētu sniegt ieguldījumu pārskatabildības palielināšanā attiecībā uz politikas mērķu sasniegšanu. Otrs svarīgs aspekts, ar kuru nodrošina lēmumu pieņemšanas procesa un stratēģiskās plānošanas kvalitāti un sekmīgu un efektīvu kohēzijas politikas īstenošanu, ir valsts pārvaldes iestāžu efektivitāte. Tādēļ būtu jāturpina uzlabot Eiropas, dalībvalstu, reģionālo un pašvaldību pārvaldību atbilstīgi Līgumam un partnerības principam. Vēl aizvien būtu ļoti vēlams vienkāršot kohēzijas politikas pārvaldību un īstenošanu, jo nebūtu labi, ja līdzekļi paliktu neizmantoti pārlietu lielas birokrātijas, sarežģītu noteikumu un procedūru dēļ.

Līdz ar to līdzekļu izmantojumu varētu palielināt ar mērķtiecīgu kapacitātes palielināšanu un visu attiecīgo dalībvalstu resursu mobilizēšanu, lai būtu iespējams izmantot visu pieejamo līdzfinansējumu no struktūrfondu. Nepieciešamo atbalstu var sniegt arī finanšu vadības

instrumenti.

Visbeidzot, kohēzijas politikas mērķis ir samazināt Eiropas reģionu attīstības līmeņa atšķirības, tā veicina modernizāciju un ilgtspējīgu izaugsmi un demonstrē Eiropas solidaritāti. Kā tāda kohēzijas politika ir pierādījusi, ka tā ir būtiski svarīga Eiropas integrācijai, jo veido spēcīgas sinerģijas starp visām Eiropas politikas nozarēm. Patiesā situācija rāda, ka Eiropas reģionu ekonomiskās, sociālās un vides atšķirības vēl aizvien ir ļoti lielas. Daļēji šīs atšķirības izskaidrojamas ar iepriekšējām divām paplašināšanās kārtām (proti, ES iestājās vēsturiski un ekonomiski sliktākā situācijā esošas valstis), daļēji — ar tiešu globālās finanšu un ekonomikas krīzes ietekmi.

Tuvākajos gados politisko debašu centrā būs 2014.–2020. gada kohēzijas politikas struktūra. Pastāv risks, ka Lisabonas stratēģijas īstenošanas nepilnības varētu atkārtoties, īstenojot stratēģiju Eiropa 2020. Saistībā ar gaidāmajām sarunām par nākamo plānošanas periodu referents atgādina, ka kohēzijas politikai arī turpmāk vajadzētu aptvert visus Eiropas reģionus un visas problēmas, ar kurām saskaras sabiedrība, tai vajadzētu palīdzēt nabadzīgākajiem panākt turīgākos un nodrošināt viedu, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi. Referents ir cieši pārliecināts, ka, pastāvot teritoriālām atšķirībām un krīzes sekām, spēcīga ES reģionālā politika ar pienācīgu finansējumu ir obligāts nosacījums sociālās, ekonomiskās un teritoriālās kohēzijas sasniegšanai, tādēļ kohēzijas politikas budžetu nākamajā plānošanas periodā noteikti nedrīkst samazināt.

27.1.2011

BUDŽETA KOMITEJAS ATZINUMS

Reģionālās attīstības komitejai

par 2010. gada ziņojumu par kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmu īstenošanu (2010/2139(INI))

Atzinumu sagatavoja: Ivars Godmanis

IEROSINĀJUMI

Budžeta komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka, lai gan 27 % projektu tika izraudzīti, ņemot vērā finansējuma apjomu, tomēr maksājumu līmenis ziņojuma laikā bija daudz zemāks (apmēram 13 %) un 2010. gada beigās tas joprojām bija apmēram 22 %, t.i., aptuveni 60 % no līmeņa, kas bija sasniegts 2000.–2006. gada finanšu periodā pēc četrus gadus īstenošanas;
2. atgādina, ka 2010. gada 1. jūlijā, apritot 2007.–2013. gada plānošanas perioda pusei, bija veikta tikai mazāk nekā sestā daļa no budžeta maksājumiem;
3. atzinīgi vērtē to, ka tiek kāpināta kohēzijas politikas līdzekļu apguves spēja un budžeta izpilde (2010. gadā 2007.–2013. gada finansējuma apjoma vispārējās izpildes līmenis Eiropas Reģionālās attīstības fondam (ERAF) / Kohēzijas fondam (KF) bija pieaudzis par 79 % un Eiropas Sociālajam fondam (ESF) — attiecīgi par 62 %), kas cita starpā skaidrojams ar nesenajām tiesību aktu izmaiņām un to, ka Komisija beidzot ir apstiprinājusi atlikušās pārvaldības un kontroles sistēmas, tādējādi darbības programmas beidzot tiek īstenotas pilnā tempā; uzsver, ka šis tempa kāpums tika atspoguļots, saistībā ar 2010. gada budžetu veicot vispārēju pārvietojumu, ar kuru kohēzijas politikai 2010. gadā maksājumiem papildus piešķīra EUR 1 miljardu;
4. tomēr uzsver, ka izpildes temps pa dalībvalstīm, darbības jomām un fondiem nebūt nav vienmērīgs; atgādina, ka 2010. gada beigās maksājumu izpildes līmeņa maksimālā atšķirība dalībvalstīs attiecībā uz ERAF un KF (kopā) bija 247 % un attiecībā uz ESF —

303 %;

5. uzsver — ar apropriāciju izmantošanu saistītās konstatētās grūtības daļēji liecina, ka ekonomikas un finanšu krīzes laikā jo īpaši mazāk attīstītajos reģionos ir grūti nodrošināt dažu Lisabonas stratēģijas kritēriju pienācīgu izpildi, sevišķi attiecībā uz jauninājumiem;
6. tādēļ prasa veltīt īpašu uzmanību tālākai savstarpējas mācīšanās, labas prakses apmaiņas un administratīvās darbības veicināšanai vairākās dalībvalstīs un prasa arī turpmāk pārdomāt, kā integrēt dažādo piemērojamo noteikumu kopumus un kontroles pasākumus.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSĀJUMS

Pieņemšanas datums	26.1.2011
Galīgais balsojums	+: 23 -: 1 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marta Andreasen, Reimer Böge, Lajos Bokros, Giovanni Collino, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Jens Geier, Ivars Godmanis, Lucas Hartong, Jutta Haug, Monika Hohlmeier, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Sergej Kozlík, Alain Lamassoure, Giovanni La Via, Barbara Matera, Claudio Morganti, Dominique Riquet, Helga Trüpel, Derek Vaughan, Angelika Werthmann, Jacek Włosowicz
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Mulder

3.12.2010

NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Reģionālās attīstības komitejai

par 2010. gada ziņojumu par kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmu īstenošanu (2010/2139(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Antigoni Papadopoulou*

IEROSINĀJUMI

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Kohēzijas politika — 2010. gada stratēģiskais ziņojums par programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā” (COM(2010) 110,
  - ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu,
  - ņemot vērā Eiropas Komisijas paziņojumu „Eiropa 2020 — Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”(COM(2010)2020),
  - ņemot vērā Padomes secinājumus par 2010. gada 14. jūnijā Luksemburgā Ārlietu padomes 3023. sanāsmē pieņemto Komisijas 2010. gada stratēģisko ziņojumu par kohēzijas politikas programmu īstenošanu,
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantu par tādu darbību izstrādi, kas stiprina Savienības ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju;
- A. tā kā veicināt ekonomisku, sociālu un teritoriālu kohēziju, kā arī solidaritāti starp dalībvalstīm ir viens no ES galvenajiem mērķiem, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā,
- B. tā kā kohēzijas politikai ir jābūt efektīvam un iedarbīgam līdzeklim, lai risinātu finanšu

krīzes izraisītās sociālekonomiskās problēmas un samazinātu Eiropas reģionu attīstības līmeņa atšķirības;

- C. tā kā kohēzijas politikai ir izšķiroša nozīme, lai pilnībā sasniegtu „ES 2020” mērķus, jo īpaši nodarbinātības un sociālo jautājumu jomā, visos pārvaldes līmeņos un visos ģeogrāfiskajos apgabalos;
- D. tā kā Eiropas Sociālajam fondam būtu jānodrošina vispārēja nodarbinātība un darba iespējas, citu mērķu starpā veicinot arī darba ņēmēju integrāciju darba tirgū un nostiprinot sociālo integrāciju,
1. atzinīgi vērtē Komisijas stratēģisko ziņojumu par struktūrfondu līdzfinansēto kohēzijas politikas programmu īstenošanu 2007.–2013. gadā (COM(2010) 110); tomēr uzskata, ņemot vērā notikušo pasaules ekonomikas lejupslīdi, kas krasi mainīja ekonomikas kopainu ES, palielināja bezdarbu, samazināja ekonomikas izaugsmi un kaitēja uzņēmējdarbības videi, ka Komisijas turpmākajos ziņojumos būtu jāsniedz rūpīgāks atjaunināts vērtējums par kohēzijas politikas ietvaros izraudzīto projektu ietekmi uz Eiropas ekonomikas atlabšanu, jo īpaši uz jaunu darbvietu radīšanu, sociālekonomisko atšķirību mazināšanu, sociālās integrācijas veicināšanu un cilvēkkapitāla uzlabošanu; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstis budžetā nav pietiekami īstenojušas integrēto pieeju dzimumu līdztiesībai un ka arī Komisija, novērtējot īstenošanu, nepievērš uzmanību integrētajai pieejai dzimumu līdztiesībai; uzsver, ka integrētās pieejas dzimumu līdztiesībai īstenošana budžetā var nodrošināt līdzekļu pienācīgu izmantošanu un līdz ar to būtiski veicināt dzimumu līdztiesību; uzskata — lai nodrošinātu stratēģiskāku un uz rezultātiem vairāk orientētu pieeju kohēzijas politikai, ir jāievieš labāka uzraudzības un novērtēšanas sistēma;
  2. sagaida, ka dalībvalstu efektīvas un kvantitatīvi nosakāmas iniciatīvas, kas finansētas no ESF, dos ieguldījumu stratēģijas „ES 2020” nabadzības izskaušanas mērķa sasniegšanā;
  3. aicina Komisiju turpmākajos ziņojumos iekļaut atsauci uz struktūrfondu savstarpēju mijiedarbību un papildināmību, kā arī mijiedarbību ar citiem ES finanšu instrumentiem;
  4. ņemot vērā ekonomikas krīzi un pieaugošo bezdarba līmeni, atzinīgi vērtē panākumus, kas jau gūti, īstenojot projektus saistībā ar pamatnostādni „Vairāk un labākas darba vietas”; tomēr stingri ieteic, lai Komisija ieviestu metodes sadarbībai ar dalībvalstīm, kas atvieglos nepieciešamā finansējuma savlaicīgu mobilizēšanu un efektīvu piešķiršanu, lai nodrošinātu resursu ziņā efektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, integratīvu izaugsmi un tautsaimniecību ar augstu nodarbinātības līmeni, kas nodrošinātu sociālo un teritoriālo kohēziju un nabadzības samazināšanu, kas ir stratēģijas „ES 2020” galvenie mērķi, jo īpaši nodarbinātības un sociālajā jomā, lai veicinātu izaugsmi un produktivitāti, kā arī uzlabotu nodarbinātības rādītājus Eiropā;
  5. atbalsta Komisijas ieteikumu, ka jāpastiprina cīņa pret nabadzību; šajā sakarā norāda, ka attiecībā uz īpaši nelabvēlīgā stāvoklī esošu cilvēku sociālo integrāciju savu efektivitāti ir pierādījusi ar „sociālās integrācijas” prioritāti (ESF Regulas 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta i. daļa) saistīto papildpasākumu veicināšana; tāpēc prasa, lai šādi papildpasākumi saglabātos kā Eiropas Sociālā fonda nozīmīgs elements;

6. pauž nožēlu par to, ka finanšu līdzekļi, ko Kopiena nodrošina caur ESF, netiek pilnībā izmantoti;
7. aicina dalībvalstis veicināt to, lai iespējas piekļūt līdzekļiem būtu elastīgākas, vienkāršot procedūras un samazināt administratīvos šķēršļus un pārmērīgi lielās administratīvās izmaksas, kā arī citus šķēršļus, kas traucē sasniegt politiskos mērķus, kuri izvirzīti attiecībā uz darba iespējām, nabadzības apkarošanu, sociālās integrācijas un iekļaušanas nodrošināšanu un prasmju pilnveidošanu; atbalsta to, ka tiek vērtēts, vai „iezīmēšanas” prasība ir uzlabojusi programmu īstenošanas kvalitāti; tomēr uzsver nepieciešamību īstenot darbības to prioritāšu atbalstam, kuru mērķis ir apmierināt dažādu reģionu, jo īpaši mazāk attīstīto reģionu un kopienu, īpašās vajadzības un prasības, vienmēr ņemot vērā jau pieejamos līdzekļus un cilvēkresursus; tomēr atzīmē, ka „iezīmēšana” nedrīkst traucēt līdzekļus izmantot elastīgi, jo īpaši krīzes laikā; atzinīgi vērtē to, ka Komisija, piešķirot atbalstu, vairāk izmantos mērķu noteikšanas un izvēles, nevis iezīmēšanas pieeju; prasa, lai attiecīgo iestāžu darbība vairāk būtu vērsta uz informācijas un padomu sniegšanu, nepieciešamības gadījumā izveidojot vienas pieturas aģentūras, kā arī nodrošinot, ka sabiedrības locekļiem ir pieejami attiecīgie tiesību akti; prasa, lai sociālo iestāžu veikto pārbažu gaitā īpaša vērība tiktu veltīta tam, ka procedūrās tiek nodrošināta abu pušu uzklaušanās; ņemot vērā to, ka darba tiesības ir sarežģītas, prasa arī gadījumos, kad sabiedrības locekļiem ir domstarpības ar varas iestādēm, tiesvedības vietā labāk izvēlēties dialogu;
8. pauž nožēlu par to, ka laikā, kad ekonomikas un finanšu krīze saasina sociālo nevienlīdzību, samazinās struktūrfondu piešķirumi dalībvalstīm;
9. atzīmē, ka ESF tika izveidots ar mērķi samazināt dzīves apstākļu atšķirības starp ES dalībvalstīm un reģioniem, lai veicinātu ekonomisko un sociālo kohēziju, un mudina Komisiju ierosināt iniciatīvu dalībvalstu līdzfinansējuma kritēriju pārskatīšanai, lai šo fondu būtu vieglāk izmantot tām valstīm, kurām ir vislielākās finansiālās grūtības;
10. uzsver, cik svarīgi ir uzlabot infrastruktūru un pakalpojumus nelabvēlīgiem mikroreģioniem, kuros ir liela sociāli izstumto cilvēku (piemēram, romu) koncentrācija, kā arī nodrošināt infrastruktūras un pakalpojumu pieejamību;
11. uzsver, ka vietējās attīstības pieeja kohēzijas politikā ir jāpilnveido, atbalstot aktīvu integrāciju nodarbinātības un izglītības jomā, kā arī izstrādājot ilgtermiņa kompleksas, pakāpeniskas un konkrētas atveseļošanas programmas atpalikušām lauku un pilsētas teritorijām, kurās ir augsta sociāli izstumtu cilvēku (piemēram, romu) koncentrācija, kā arī izveidojot jaunu nosacījumu kopumu attiecībā uz diskriminācijas un segregācijas novēršanu;
12. aicina Komisiju veicināt ESF efektivitāti un atpazīstamību sabiedrībā, tādējādi padarot to pieejamāku, piešķirot tam vairāk līdzekļu, kas paredzēti darba tirgus pieejamības paplašināšanai, lai efektīvi īstenotu mūžizglītību, kas cilvēkiem dotu iespēju pielāgoties darba tirgus pieprasījuma izmaiņām darba globalizācijas un datorizācijas apstākļos, un lai ieviestu elastīgu darba laiku un veicinātu daļlaika darbu un tāldarbu, tādējādi dodot iespēju vairāk cilvēkiem piekļūt darba tirgum, garantējot iespējas Eiropas iedzīvotājiem, īpašu vērību veltot nelabvēlīgākā situācijā esošiem cilvēkiem (nacionālajām, etniskajām minoritātēm, piemēram, romu minoritātei un invalīdiem), lai viņi varētu sagatavot sevi

darba tirgus prasībām, spētu pielāgoties tām, un radot nosacījumus progresīvai, ilgtspējīgai un ietverošai izaugsmei un ekonomiskajai un sociālai kohēzijai; atgādina, ka ESF efektivitāte ir atkarīga no tā spējas pielāgoties vietējām problēmām un konkrētajām attiecīgās teritorijas prasībām; uzsver, cik svarīgi ir visiem ESF darbiniekiem nodrošināt profesionālo mūžizglītību; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt struktūrfondu un attiecīgo Eiropas politikas nostādņu noturīgu sinerģiju, kā arī veicināt darba tirgus prasībām atbilstošus projektus;

13. mudina dalībvalstis pievērst lielāku uzmanību izglītībai un darbinieku apmācībai, orientējoties uz augsti kvalitatīvām un nākotnē perspektīvām darbvietām uz zināšanām balstītā ekonomikā;
14. ņemot vērā, ka ESF ir pamatinstruments, ar ko apkarot nabadzību, dzimumu nevienlīdzību, sociālo diskrimināciju (pret cilvēkiem ar invaliditāti, migrantiem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, utt.), panākot, ka cilvēki stājas darba attiecībās, un arī pamatinstruments, ar ko novērst sociālo atstumtību un bezdarbu, aicina Komisiju nostiprināt ESF potenciālu un tā finansiālo patstāvību saistībā ar ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķu īstenošanu, padarīt to elastīgāku, lai būtu iespējams risināt esošās un gaidāmās nodarbinātības problēmas, vienkāršot projektu vadību un uzlabot procedūras un kontroli, ņemot vērā sociālo ilgtspējību, kā arī efektīvāk uzraudzīt īstenojamus projektus; norāda uz pozitīvo pieredzi, ko projektu organizētāji guvuši attiecībā uz vispārējām dotācijām, un atzinīgi vērtē vispārējo dotāciju pozitīvo vērtējumu *ECOSOC* ziņojumā par efektīvu partnerību (*J. Olsson*, ECO/258); prasa ieviest jaunus nosacījumus par nediskriminēšanu un segregācijas novēršanu, lai sniegtu atbalstu tiem, kam tas visvairāk vajadzīgs, par mērķgrupu noteikti nosakot arī romu kopienas; uzsver ESF nozīmi sociālās integrācijas dimensijas stiprināšanā; uzsver, ka ir vajadzīgs, lai ESF līdzekļu piešķiršanas politika būtu pārredzamāka un lai sasniegtie reālie rezultāti nodarbinātības jomā tiktu sīki izvērtēti un kontrolēti;
15. atzīst ESF nozīmi sociālo mērķu īstenošanā un, lai uzlabotu ES politikas instrumentu saskaņotību un sadarbību, prasa Komisijai veicināt turpmāku saskaņotību un saiknes starp ESF un dažādām pamatprogrammām, piemēram, programmām *EQUAL* un „Eiropa pilsoņiem”;
16. uzskata, ka ESF vajadzētu, radot līdztiesīgas iespējas visiem, veicināt iedzīvotāju aktīvu līdzdalību sabiedrībā un darba tirgū; tādēļ atgādina, ka ir svarīgi īstenot budžeta plānošanu, ņemot vērā dzimumu līdztiesības aspektu, attīstīt cilvēkresursus un cilvēku kapitālu, kas ir būtiski konkurētspējīgas, uz zināšanām balstītas ekonomikas priekšnosacījumi;
17. aicina dalībvalstis labāk izmantot resursus un uzlabot vietējo un reģionālo iestāžu, kā arī NVO un MVU darbībspēju ekonomiskās, sociālās un teritoriālās attīstības sekmēšanai;
18. atzinīgi vērtē to, ka stratēģiskajā ziņojumā (COM (2010) 110) ir vairāk uzsvērts, ka struktūrfondu īstenošanai jānotiek, balstoties uz rezultātiem; atbalsta Komisijas izvirzītās idejas par to, ka lielāka uzmanība būtu jāpievērš struktūrfondu apgūšanai, balstoties uz rezultātiem, un finansiālu stimulu izstrādei izvirzītos mērķus izpildījušām dalībvalstīm, tādējādi atalgojot programmu veiksmīgu īstenošanu; atzinīgi vērtē to, ka šāda politika palīdzēs nodrošināt naudas pareizu novirzīšanu tiem, kuriem tā vajadzīga;

19. atzinīgi vērtē to, ka no cilvēkiem, kurus sasniedza ESF programmas, vairāk nekā 50 % bija sievietes; sagaida, ka Komisija un dalībvalstis, ņemot vērā demogrāfiskās tendences, pievērsīs pastiprinātu uzmanību gados vecāku darbinieku integrēšanai darba tirgū;
20. sagaida ciešāku sadarbību starp Komisiju un dalībvalstīm, kas dotu iespēju ātrāk un efektīvāk reaģēt uz izmaiņām darba tirgū un īstenot vajadzīgus, uz rezultātiem orientētus pasākumus;
21. atzinīgi vērtē to, ka ESF ir sniedzis attiecīgu atbalstu darba tirgus reformu īstenošanā un apliecinājis, ka ir efektīvs instruments, kas darba tirgus politikā palīdz īstenot pāreju no pasīvas politikas uz aktīvu un pat preventīvu politiku; aicina dalībvalstis turpināt īstenot strukturālās reformas, kas nākotnē novērsīs iespējamās darba tirgus krīzes;
22. aicina Komisiju pilnveidot progresa pārraudzību, izvirzot prasību valstu stratēģiskajos ziņojumos plaši izmantot *ex ante* izvirzītus skaidrus un izmērāmus mērķus un pamatrādītājus, un pēdējiem jābūt skaidri interpretējamiem, statistiski apstiprinātiem, regulāri apkopotiem un publicētiem; uzsver, ka Komisijai jāprasa, lai dalībvalstis attiecībā uz kohēzijas politikas programmu īstenošanu sniegtu gan attiecīgos kvalitatīvos, gan kvantitatīvos datus; uzsver, ka jānoskaidro, kādus panākumus devusi dalībvalstu politika darbvieta radīšanas, iespēju vienlīdzības un visu mazaizsargāto grupu sociālās integrācijas ziņā.
23. uzsver, ka kohēzijas politiku nedrīkst uzskatīt tikai par instrumentu citu nozaru politikas mērķu sasniegšanai, jo tā pati par sevi ir Kopienas politika ar ievērojamu pievienoto vērtību un tās nepieciešamību pamato ekonomiskā un sociālā kohēzija;
24. aicina Komisiju mudināt dalībvalstis kohēzijas politikas dažādos instrumentus izmantot labāk integrētā un saskaņotā veidā, lai panāktu augstāku efektivitāti, kuras pamatā būtu uz sociālās integrācijas prioritātes īstenošanu vērstu darbību paplašināšana.
25. prasa rīkot regulāras politiskas debates, lai uzlabotu kohēzijas politikas pārredzamību, atbildību un tās ietekmes novērtēšanu.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	2.12.2010
Galīgais balsojums	+: 40 -: 2 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Regina Bastos, Jean-Luc Bennahmias, Mara Bizzotto, Milan Cabrnoch, David Casa, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Pascale Gruny, Thomas Händel, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Vincenzo Iovine, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Raffaele Baldassarre, Vilija Blinkevičiūtė, Edite Estrela, Julie Girling, Sergio Gutiérrez Prieto, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Csaba Sógor

27.1.2011

VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS

Reģionālās attīstības komitejai

attiecībā uz 2010. gada ziņojumu par kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmu īstenošanu
(2010/2139(INI))

Atzinumu sagatavoja: *José Manuel Fernandes*

IEROSINĀJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka kohēzijas politika ir fundamentāls instruments, ar kuru veicināt ekonomisko un sociālo kohēziju, lai īstenotu pasākumus, kas mazinātu reģionālās atšķirības, veicinātu īstenu konvergenci un stimulētu izaugsmi un nodarbinātību, kā arī sekmētu vides mērķu sasniegšanu;
2. uzsver, ka, pretēji prognozētajam, ieguldījumi vides jomā acīmredzot nepalielināsies, un par to liecina arī izraudzīto projektu finansējuma apjoms, kas nesasniedz pat 21 % no kopējā programmās paredzētā finansējuma;
3. konstatē, ka veselības aprūpes infrastruktūras jomā tiek investēts aizvien vairāk līdzekļu un ka starp kohēzijas politiku un strukturālajām reformām veselības aprūpes nozarē pastāv pozitīva sakarība; šī pozitīvā sakarība ir jāņem vērā, definējot nākamā plānošanas perioda investīciju prioritātes;
4. uzsver, ka investīcijas dzelzceļa nozarē netiek veiktas atbilstīgi plānam un ir izpildītas tikai par 22,5 % no programmās paredzētā kopējā apjoma, kas ir ievērojami mazāk par autoceļu nozarē izraudzīto projektu izpildi (34 %) un nepietiekami veicina transporta dekarbonizāciju;
5. aicina vides nozarē, sevišķi transversālās jomās, efektīvāk īstenot programmas, kas

nodrošina Eiropas pievienoto vērtību, piemēram, rīcību ar mērķi ierobežot un mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām, ieguldījumus tīrākās tehnoloģijās un tehnoloģijās ar zemu oglekļa emisiju, rīcību gaisa un ūdens piesārņojuma ierobežošanai un bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai, dzelzceļu tīkla paplašināšanu, energoefektivitātes sekmēšanu, jo īpaši celtniecības nozarē, un atjaunojamo energoresursu izmantošanu, tā cenšoties sasniegt stratēģijas „ES 2020” mērķus un veicināt zaļo darbavietu radīšanu un zaļo ekonomiku; turklāt uzsver, ka šo mērķu sasniegšanā galvenā nozīme ir kohēzijas politikai; pieprasa ātri īstenot jau izraudzītos projektus un ātrāk izraudzīties kvalitatīvus projektus;

6. aicina vides katastrofu profilaksei un/vai ātrai reaģēšanai uz tām izmantot attiecīgos līdzekļus un aicina dalībvalstis paātrināt līdzekļu ieguldīšanu profilakses pasākumos un rūpniecisku zonu un piesārņotu teritoriju atveseļošanā, jo pagaidām šajā ziņā izdarīts maz;
7. uzsver, ka kohēzijas politika ir viens no instrumentiem, ar kuru palīdzību vajadzētu veidot dabas un cilvēka izraisītu katastrofu profilaksei paredzētu finanšu shēmu, nodrošinot saikni un atbalstu starp šo instrumentu un citiem, piemēram, lauku attīstības politiku, reģionālo politiku, Solidaritātes fondu un Septīto pamatprogrammu; šajā saistībā aicina dabas katastrofu profilaksi ņemt vērā, izstrādājot finanšu plānus, kas paredzēti laikposmam pēc 2013. gada;
8. pieprasa kvalitatīvāk īstenot programmas tādās jomās kā Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādnēs paredzētā veselības veicināšana un slimību profilakse, kā arī veselības aprūpes infrastruktūra, kas ir svarīgi faktori visā Eiropā pastāvošo veselības aprūpes atšķirību mazināšanai;
9. aicina Komisiju pievērsties jautājumam, kā ar pašreizējām programmām var veselības jomā novērst aizvien pieaugošo nevienlīdzību, kas pastāv gan vienā reģionā, gan starp vairākiem reģioniem un kas būtiski kavē sociālo kohēziju un sociālo integrāciju stratēģijas „Eiropa 2020” nabadzības mazināšanas programmas kontekstā;
10. aicina Komisiju atbalstīt vienkāršāku un elastīgāku noteikumu pieņemšanu saistībā ar programmu īstenošanu un gadījumos, kad to prasa dalībvalstis, atkārtoti pārrunāt līdzfinansējuma likmi, rēķinoties ar konverģences reģioniem, jo īpaši ar Kohēzijas fonda dalībvalstu mazāk attīstītajiem reģioniem un reģioniem, kam raksturīgi nelabvēlīgi ģeogrāfiski vai dabas apstākļi, piemēram, attālākajiem reģioniem; prasa, lai informācija par kohēzijas politikas finansēto projektu apstiprināšanu un īstenošanu, kuras pamatā būtu iespējami sīka statistiski teritoriālo vienību nomenklatūra (*NUTS*, attiecīgā gadījumā *NUTS 3*), būtu iegūstama reāllaikā plašai sabiedrībai pieejamā tīmekļa vietnē, tādējādi paverot iespēju darīt pārredzamāku un stingrāk kontrolēt kohēzijas politikas fondu pārvaldību;
11. uzsver, ka kohēzijas politikai vajadzīga pieeja, kurā, izvirzot skaidrus un novērtējamus mērķus un rezultatīvos rādītājus, galvenā uzmanība būtu pievērsta rezultātiem; uzsver, ka, lai skaidrāk būtu saprotams programmu saturs un ērtāk uzraugāma to īstenošanas gaita, visām dalībvalstīm gada ziņojumos jāsniedz laicīga, pilnīga un precīza informācija par rādītājiem un par saskaņoto mērķu izpildes progresu;

12. atzīst, ka 2010. gada stratēģiskajā ziņojumā trūkst datu attiecībā uz projektiem, par kuriem ir noslēgti līgumi, un attiecībā uz projektiem, kuri ir apmaksāti; tāpēc aicina Komisiju iesniegt datus, ar kuru palīdzību varētu izvērtēt kohēzijas politikas faktisko īstenošanas gaitu, izmantojot ticamus rādītājus, piemēram, projektu galīgos maksājumus, projektu mērķu sasniegšanu un projektu saistību ar attiecīgo stratēģijā „Eiropa 2020” noteikto politiku;
13. aicina Komisiju piešķirt finansējumu programmām, kas paredzētas pilsētvides atjaunošanai un vides apstākļu uzlabošanai, tostarp ūdens kvalitātes projektiem;
14. aicina Komisiju reģionos uzlabot saziņu par Eiropas piedāvātajām iespējām ieviest jauninājumus vides tehnoloģiju jomā un uzsver vajadzību īstenot pasākumus, kas veicina MVU iesaisti;
15. aicina ar kvalitatīvāku valsts, reģionālā un vietējā līmeņa plānošanu, tādējādi samazinot izmaksas un labāk aizsargājot vidi, efektīvāk koordinēt infrastruktūras kohēzijas programmas un integrēt tās dažādās jomās, tostarp informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un enerģētikas jomā;
16. uzsver, ka līdzekļu piešķiršana un maksājumu veikšana galīgajiem saņēmējiem jāvienkāršo un jāpaātrina, vienlaikus nodrošinot finanšu pareizu pārvaldību;
17. atzīst, ka kohēzijas programmas tikai nelielā mērā ietekmē valstu ekonomiskos rādītājus, tostarp IKP, un norāda, ka kohēzijas politikas īstenošana daļēji aizkavējas pārlietu neelastīgo procedūru dēļ; tāpēc uzsver, ka jākāpina kohēzijas politikas efektivitāte, tostarp mazinot birokrātisko slogu un vienkāršojot līdzšinējās procedūras un metodes atmaksājumu saņēmējiem; īpaši norāda uz nepieciešamību panākt līdzsvaru starp birokrātisko procedūru vienkāršošanu un krāpšanas apkarošanu;
18. uzsver, ka attiecībā uz kohēzijas programmām ir jāveicina ES budžeta sviras efekts, izmantojot jaunus ieguldījumu finansēšanas veidus, tostarp inovatīvus piešķirumu un aizdevumu kombinēšanas paņēmienus, jaunu tirgu pavēršanu dažādiem publiskā un privātā sektora partnerības veidiem un starptautisko finanšu iestāžu pieredzes plašu izmantošanu;
19. uzsver, ka ar kohēzijas politiku būtu arī turpmāk jāveicina pārrobežu, starptautiskās un starpreģionālās sadarbības formas; tāpēc īpaši akcentē vajadzību pārskatīt un vienkāršot pārrobežu sadarbības pašreizējo kārtību.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	25.1.2011
Galīgais balsojums	+: 51 -: 1 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	János Áder, Kriton Arsenis, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Bas Eickhout, Edite Estrela, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Nick Griffin, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Klauß, Jo Leinen, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Oreste Rossi, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Marina Yannakoudakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Margrete Auken, Tadeusz Cymański, José Manuel Fernandes, João Ferreira, Jacqueline Foster, Gaston Franco, Matthias Groote, Jutta Haug, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Miroslav Mikolášik, Eleni Theoharous, Michail Tremopoulos, Thomas Ulmer, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean

2.12.2010

RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS

Reģionālās attīstības komitejai

par 2010. gada ziņojumu par kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmu īstenošanu (2010/2139(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Francisco Sosa Wagner*

IEROSINĀJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka atbilstoši Lisabonas līguma noteikumiem un līdzšinējai paraugpraksi kohēzijas politikai arī turpmāk vajadzētu būt neatkarīgai un nevajadzētu mainīt tās pašreizējo pamatojumu un principus, izkliepjot reģionālās politikas resursus pa nozarēm; uzsver, ka kohēzijas politikai un projektiem vajadzētu būt ciešāk saistītiem ar prioritātēm, kas noteiktas stratēģijā „ES 2020”; uzsver, ka ir skaidri jānosaka mērķi un jānovērtē izvirzīto mērķu sasniegšana, jārikojas elastīgi, pārskatot darbības programmas un pārdalot līdzekļus starp programmām, kā arī katram pārvaldības līmenim jānosaka skaidras pilnvaras;
2. norāda, ka kohēzijas finansējums būtu jāizmanto, lai veicinātu ilgspējīgu attīstību ES kopumā, jo īpaši nodrošinot to reģionu un apakšreģionu potenciāla labāku izmantošanu, kuru IKP ir zemāks par vidējo līmeni ES, un veicinot ekonomikas un sociālo kohēziju ar mērķi veikt pasākumus, lai samazinātu reģionu nevienlīdzību un sekmētu īstenu konverģenci; uzsver, ka kohēzijas politika ir svarīgs instruments, lai līdz 2020. gadam sasniegtu „20–20–20” mērķi un Eiropas ekonomikai izstrādātu saskaņotu stratēģiju, kas ilgākā un vidējā termiņā nodrošinās maksimālu energoefektivitāti un zemu CO₂ emisijas līmeni, un lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar energoapgādes drošību un darba vietu radīšanu vienotā tirgū; apzinās, ka ieguldījumi energoefektivitātes, energoinfrastruktūras un atjaunojamās enerģijas projektos, kā arī platjoslas tīkla attīstība un IKT izmantošana publiskajā un rūpniecības nozarē nedod paredzētos rezultātus;
3. norāda, ka kohēzijas politika netiek pietiekami efektīvi īstenota attiecībā uz ieguldījumu novirzīšanu infrastruktūrai, kas paredzēta, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, piemēram,

pretplūdu aizsargsistēmām;

4. aicina subsīdiju piešķiršanu saistīt ar iepriekšējiem rezultātiem un Revīzijas palātai un OLAF nodrošināt lielākas iespējas uzsākt procedūras, lai atgūtu Eiropas līdzekļus, ja dalībvalstis tos izmanto nelietderīgi, kā arī likvidēt nevajadzīgus administratīvos šķēršļus, palielināt projektu pārvaldības elastību un saskaņot pārbaudes, lai vienkāršotu tās un novērstu pārpratums, kā arī kļūdainu interpretāciju, ko bieži rada pašreizējā administratīvā prakse;
5. aicina Komisiju noteikt šķēršļus, kas neļauj procentuāli lielāku šo līdzekļu daļu izmantot enerģētikas jomā, un ierosināt papildu pasākumus šīs situācijas uzlabošanai; tomēr uzskata, ka ierosinātie pasākumi nevar mainīt kohēzijas politikas pašreizējo pamatojumu un radīt jebkāda veida līdzekļu izkliedi pa nozarēm;
6. aicina Komisiju un valstu iestādes uzlabot saikni starp kohēzijas fondiem un pētniecības pamatprogrammu, uzsver, ka kohēzijas fondi būtu jāizmanto, lai uzlabotu pētniecības infrastruktūru, tādējādi ļaujot pētniecībai sasniegt izcilības līmeni, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu piekļuvi pētniecības fondiem, un aicina uzlabot informācijas plūsmu starp kohēzijas fondiem un pētniecības programmām, ja projektiem ar ievērojamu potenciālu būtu nepieciešama piekļuve labākām iespējām to sekmīgai īstenošanai;
7. saistībā ar kohēzijas politikas un ES finanšu plāna pārskatīšanu prasa Komisijai nodrošināt, lai energotaupība attiecīgā gadījumā automātiski būtu viens no nosacījumiem struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu piešķiršanai un lai arvien lielāka līdzekļu daļa tiktu iezīmēta energoefektivitātes projektiem (piemēram, tiem, kas attiecas uz ēku, elektroenerģijas ražošanas un pārvades energoefektivitāti) un decentralizētiem atjaunojamās enerģijas un koģenerācijas projektiem; norāda, ka minētais neļauj nostādīt neizdevīgākā stāvoklī projektus, kas nekādā veidā neattiecas uz energoefektivitātes jautājumiem un nav saistīti ar tiem, un tas nedrīkst radīt papildu administratīvo slogu struktūrfondu un kohēzijas fonda līdzekļu saņēmējiem;
8. pauž pārlicību par to, ka mājokļu nozare var veicināt reģionālo attīstību, nostiprinot saimnieciskās darbības, kuras balstītas uz tehnoloģiju attīstību enerģētikas un pilsētu modernizēšanas jomā, un stiprinot sociālo kohēziju attiecīgajā jomā; aicina Komisiju līdz 2011. gada jūnijam uzsākt Eiropas ēku iniciatīvu, lai atbalstītu un līdz 2050. gadam nodrošinātu ES vidi, kuras apbūvi veido „nulle enerģijas ēkas”;
9. aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot 2007.–2013. gada finanšu plāna termiņa vidusposma pārskata un kohēzijas politikas sniegtās iespējas, lai 2011.–2013. gada laikposmā palielinātu Eiropas līdzekļu apguvi;
10. atzīst, ka efektīva resursu izmantošana var nest lielu labumu sabiedrībai un ekonomikai, jo īpaši radot darba vietas, kas ir piesaistītas kādai konkrētai vietai, gan pilsētu gan lauku teritorijās, it īpaši attiecībā uz MVU;
11. atzīst, ka iespējama efektīvāka līdzekļu izmantošana un sociālos ieguvumus var radīt, piešķirot kohēzijas politikas finansējumu tā, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību dalībvalstu reģionu un apakšreģionu līmenī; uzskata, ka kohēzijas finansējuma vienmērīgāka sadale atraisīs vietējo sociālo potenciālu un vietējos resursus, tādējādi radot jaunas darba vietas;

12. saistībā ar jauno finanšu shēmu un stratēģiju „ES 2020” prasa Komisijai nodrošināt to, lai MVU tiktu uzlabota piekļuve reģionālajiem projektiem paredzētajam ES finansējumam, izmantojot lielākus budžeta līdzekļus konkrētām MVU programmām, atbalstot apguves iespēju uzlabošanu un vienkāršojot administratīvās procedūras; uzsver MVU kā novatorisku ekonomikas dalībnieku nozīmīgo lomu, kā arī nepieciešamību „atmodināt snaudošos novatorus”, proti, veicināt to, lai MVU tiktu iesaistīti novatoriskos projektos, un ļaut tiem labāk apzināties savu potenciālu;
13. uzsver konkurētspējīgas mežsaimniecības nozares nozīmīgo lomu reģionālajā attīstībā, jo īpaši lauku apvidos, kur šī nozare dod lielu ieguldījumu ekonomikas izaugsmē, darba vietu nodrošināšanā un labklājības celšanā;
14. uzsver vietējo un reģionālo iestāžu nozīmi kohēzijas politikas īstenošanā; uzskata, ka MVU, uzņēmumu tīklu, pētniecības institūtu, kopu un reģionālo iestāžu sadarbība vietējā līmenī būtu jāuzlabo, lai ātrāk noteiktu vietējās problēmas un vajadzības, reģionālo programmu un projektu iespējas, atbalstot lietišķo pētījumu un inovāciju attīstību un kvalificētu darba vietu izveidi; tādēļ aicina padziļināt sadarbību ar vietējām un reģionālajām iestādēm kohēzijas politikas īstenošanā un ņemt vērā Reģionu komitejas atzinumu „Kohēzijas politikas ieguldījums stratēģijā „Eiropa 2020”” attiecībā uz kohēzijas politikas veidošanu finanšu perspektīvā pēc 2013. gada;
15. šajā sakarā atzinīgi vērtē tādas pašreizējās iniciatīvas kā *JASPERS* (projektu izstrāde), *JEREMIE* (pašu kapitāls, aizdevumi un garantijas) un *JASMINE* (mikrokredītu mehānismi) un mudina Komisiju turpināt procesa vienkāršošanu un racionalizēšanu, lai veicinātu MVU līdzdalību, kā arī noteiktu ES finanšu inženierijas papildinstrumentus;
16. uzsver izglītības un zinātniskās pētniecības nozīmīgo lomu inovāciju veicināšanā, jo īpaši IKT jomā un attiecībā uz efektīva enerģijas patēriņa veicināšanu, kā arī saistībā ar kohēzijas politiku un ilgtspējīgu ekonomisko attīstību ES;
17. vērš uzmanību uz sarežģījumiem, kas dalībvalstīm rodas, īstenojot ES direktīvas par sadzīves atkritumu pārstrādi un apsaimniekošanu, kā arī uz to, ka materiālu un enerģijas pārstrāde nodrošina papildu iespējas līdzekļu ieguvei un jaunu darbavietu izveidei, jo īpaši reģionālā un apakšreģionālā līmenī;
18. konstatē, ka ieguldījumu apjoms digitālajā ekonomikā pieaug nevienmērīgi; aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt atbalstu informācijas un komunikācijas tehnoloģijām, veicinot jauninājumus, un dubultot centienus stimulēt ieguldījumus jaunos, atklātos un konkurētspējīgos ātrdarbīgos tīklos, lai internets būtu pieejams visur, tādējādi mazinot digitālo plaisu starp Eiropas iedzīvotājiem.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	2.12.2010
Galīgais balsojums	+: 43 -: 2 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Ioan Enciu, Adam Gierek, Fiona Hall, Jacky Hénin, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Arturs Krišjānis Kariņš, Béla Kovács, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Herbert Reul, Jens Rohde, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Alejo Vidal-Quadras
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Antonio Cancian, Ilda Figueiredo, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Oriol Junqueras Vies, Ivailo Kalfin, Bernd Lange, Werner Langen, Marian-Jean Marinescu, Vladimir Remek, Silvia-Adriana Țicău
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Spyros Danellis, Morten Messerschmidt

27.1.2011

TRANSPORTA UN TŪRISMA KOMITEJAS ATZINUMS

Reģionālās attīstības komitejai

par 2010. gada ziņojumu par kohēzijas politikas 2007.–2013. gada programmu īstenošanu (2010/2139(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Jaromír Kohlíček*

IEROSINĀJUMI

Transporta un tūrisma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Reģionālās attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atgādina, ka pieejamības uzlabošana, reģionālās un vietējās ekonomikas nostiprināšana un kohēzijas sasniegšana ir arī Eiropas Transporta tīkla (*TEN-T*) programmas mērķi, un tie ir pilnībā saistīti ar nepieciešamību panākt efektīvu mobilitāti, risināt klimata pārmaiņu problēmas un sasniegt vispārīgos iekšējā tirgus mērķus;
2. atgādina, ka aptuveni 23,7 % (82 miljardi eiro) no kohēzijas un struktūrfondu piešķirumiem 2007.–2013. gadam ir paredzēti transportam, bet tikai puse no šiem līdzekļiem tiks tērēti *TEN-T* projektiem (17 miljardi eiro *TEN-T* prioritārajam tīklam un 27,2 miljardi eiro vispārīgajai daļai), otru pusi paredzot ieguldījumiem valsts, reģionālos un vietējos projektos, kuri nav norādīti *TEN-T* kartēs;
3. pauž bažas par to, ka salīdzinājumā ar plānoto izmaksāts vēl ir ļoti maz, jo 2007.–2013. gada perioda vidū iztērēti tikai 19 % no paredzētajiem līdzekļiem;
4. pauž nožēlu par plānoto ieguldījumu nelīdzsvarotību starp dažādiem transporta veidiem (ceļu infrastruktūrai 41 miljards eiro, savukārt dzelzceļam 23,6 miljardi eiro un iekšzemes ūdensceļiem 0,6 miljardi eiro), kas traucē izveidot intermodālu, ilgtspējīgu Eiropas transporta sistēmu; šajā saistībā vēlas, lai Eiropas līdzekļi tiktu sadalīti, dzelzceļa transporta projektus izvirzot par prioritāti un tiem palielinot finansējumu gadījumos, kad autoceļu infrastruktūra jau ir pietiekami attīstīta;
5. pauž nožēlu par tendenci vilcināties ar pārrobežu projektu uzsākšanu un ar dzelzceļa

projektiem kopumā, kā rezultātā *TEN-T* tīkls tā arī var palikt slikti savienota 27 valstu tīklu aglomerācija un uzsver, cik svarīgi ir saistīt kopā *TEN-T* prioritāros projektus un intermodalitāti;

6. atgādina, ka, veidojot *TEN-T* tīklu, ir jāapsver tādi *TEN-T* projekti, kurus īsteno pāri ES iekšējām robežām; norāda, ka *TEN-T* tīklā robežpunkti ir saistīti ar problēmām, jo attiecībā uz tiem ar politisku vienprātību vien nepietiek — lai tīkls pienācīgi darbotos pierobežas reģionos, tikpat vajadzīga ir praktiskā īstenošana; norāda, ka turklāt vajadzētu pievērst uzmanību arī robežpunktiem uz ES ārējām robežām;
7. pauž nožēlu konkrēti par to, ka autoceļu infrastruktūras un dzelzceļa infrastruktūras salīdzinājums jo īpaši kohēzijas valstīs liecina, ka turpmāka kavēšanās ar ieguldījumiem dzelzceļa nozarē, kā tas norādīts 2010. gada ziņojumā par kohēzijas politikas īstenošanu, varētu novest pie krasākas ceļu un dzelzceļu disproporcijas;
8. uzsver transporta un jo īpaši dzelzceļa transporta nozīmi teritoriālās, ekonomiskās un sociālās kohēzijas nodrošināšanā, kā arī transporta ekoloģiskās efektivitātes veicināšanā un aicina Komisiju un dalībvalstis sekmēt ātrgaitas dzelzceļa infrastruktūru ieviešanu, nodrošinot savienojumus starp visu dalībvalstu galvaspilsētām;
9. pauž bažas par to, ka trūkst sīkākas informācijas par ieguldījumu transporta nozarē īstenošanu, un par patlaban īstenoto *TEN-T* projektu lielākās daļas kavēšanos; šajā saistībā aicina precīzāk novērtēt šo projektu īstenošanu, un uzstāj, jo īpaši ņemot vērā ekonomikas krīzi, nodrošināt lielāku noteiktību attiecībā uz termiņiem; atgādina Komisijai Parlamenta 2009. gada 22. aprīļa rezolūciju par Zaļo grāmatu par *TEN-T* politikas nākotni, kuras 46. punktā Eiropas Parlaments aicina „... Komisiju un EIB iesniegt Parlamentam un Padomei ikgadēju sarakstu ar konkrētiem līdzfinansētajiem projektiem, ja *TEN-T* projektiem līdzfinansējumu piešķirīs reģionālais, kohēzijas fonds un EIB, kā jau tas tiek praktizēts attiecībā uz *TEN-T* līdzfinansēšanu”;
10. īpašu uzmanību vērš uz *TEN-T* tīkla Eiropas pievienoto vērtību, kas ir īpaši skaidri izteikta projektu pārrobežu sadaļās un šo sadaļu kopsakarā ar valstu autoceļu tīklu, dzelzceļa tīklu un iekšējo ūdensceļu projektiem;
11. uzsver, ka kohēzijas fondu un struktūrfondu piešķirumi transportam ir sadalīti pa transporta veidiem un transporta tīkliem, pietiekami neņemot vērā Eiropas Savienības mērķus;
12. tāpēc aicina vairāk ņemt vērā Eiropas transporta politiku un jo īpaši *TEN-T* politiku, paredzot attiecīgos no kohēzijas politikas izrietošos piešķirumus, jo tādējādi būs iespējams daudz efektīvāk un saskaņotāk izmantot šos fondus, lai sasniegtu ES mērķus klimata pārmaiņu un ilgtspējīgas attīstības jomā, kā arī efektīvāk ieviest *TEN-T* tīklu; aicina Komisiju saistībā ar kohēzijas politiku apsvērt, vai turpmāk varētu ieviest tādus līdzekļu sadales un piešķiršanas nosacījumu kritērijus, kuros vairāk būtu ņemtas vērā Eiropas transporta tīklu intereses;
13. uzsver, ka dalībvalstīm lielāka uzmanība, nekā tās to darījušas līdz šim, jāpievērš Eiropas Savienības kohēzijas fondu izmantošanai īstajiem mērķiem, jo dažās ES valstīs ir ļoti nozīmīgs pieļaujamo kļūdu sliekšnis;

14. uzsver, ka informācijas un sakaru tehnoloģiju izmantošana autoceļu transportā un saiknes starp to un citiem transporta veidiem būtiski palīdzēs paaugstināt energoefektivitāti un uzlabot ceļu transporta drošību, un prasa, lai Komisija un citas dalībvalstis nodrošinātu intelektiskā transporta sistēmu saskaņotu un efektīvu ieviešanu visā Savienībā un atbalstītu tās, piešķirot pienācīgus finanšu resursus;
15. prasa Komisijai un dalībvalstīm izmantot 2007.—2013. gada daudzgadu finanšu plāna termiņa vidusposma pārskatīšanu, kas dalībvalstīm dotu iespēju pārskatīt savas darbības programmas, lai lielāku nozīmi piešķirtu Eiropas transporta prioritārajiem projektiem.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	25.1.2011
Galīgais balsojums	+: 35 -: 0 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Antonio Cancian, Michael Cramer, Christine De Veyrac, Saïd El Khadraoui, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Jacqueline Foster, Mathieu Grosch, Jim Higgins, Juozas Imbrasas, Ville Itälä, Dieter-Lebrecht Koch, Georgios Koumoutsakos, Werner Kuhn, Eva Lichtenberger, Marian-Jean Marinescu, Hella Ranner, Vilja Savisaar-Toomast, Olga Sehnalová, Brian Simpson, Dirk Sterckx, Keith Taylor, Silvia-Adriana Țicău, Giommaria Uggias, Thomas Ulmer, Peter van Dalen, Dominique Vlasto, Artur Zasada, Roberts Zīle
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Philip Bradbourn, Spyros Danellis, Anne E. Jensen, Petra Kammerevert, Dominique Riquet, Janusz Władysław Zemke

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	22.3.2011
Galīgais balsojums	+: 40 -: 1 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Sophie Auconie, Victor Boșținaru, Zuzana Brzobohatá, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Jan Olbrycht, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Michail Tremopoulos, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Andrea Cozzolino, Karima Delli, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, László Surján
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Vladko Todorov Panayotov, Britta Reimers, Ivo Strejček